

Εκθεση

«Something exciting»,
έργο από μελάνι,
ακρυλικά και κολλάζ
πάνω σε καμβά

ΤΗΣ ΜΑΡΙΛΕΝΑΣ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Είναι δύσκολο να περιγράψεις τα έργα του Ηλία Καφούρου. Πολύχρωμες, εντυπωσιακά πυκνές συνθέσεις που θυμίζουν βουδιστικά μάνταλα με μοτίβα που περιδινούνται γύρω από «αναγνωρίσιμες» εικόνες, έργα ζωγραφισμένα με ανυποχώρητη προσοχή στη λεπτομέρεια που καλούν τον θεατή να ανακαλύψει τα κρυμμένα μυστικά τους σαν να πρόκειται για παιχνίδι παρατηρητικότητας τύπου «I Spy». Όπως στη νέα ατομική έκθεσή του στην γκαλερί «Δuo Χωριά - Project Space» της Μαρίας Βρανοπούλου στον εκθεσιακό χώρο στη Νέα Φιλοθέη (Μαντζουράκη 16). Μια έκθεση που λειτουργεί περίπου σαν φράκταλ, με «έργα που επαναλαμβάνονται μέσα σε άλλα έργα, που μεταστοιχειώνονται και που αναπτύσσονται σαν μια ιστορία δίχως τέλος», όπως θα πει στο «Βήμα» ο Καφούρος. «Η σειρά έργων της έκθεσης "Push Buttons" είχε ως αφετηρία τη σύλληψη του "Screentime", ενός έργου στο οποίο η κεντρική ιδέα είναι ένα *metemias* μιας εικόνας τηλεπαιχνιδιού, με τεστ ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής (*multiple choice*). Συγκεκριμένα, θέτει το εξής ερώτημα: *What does the audience want* (Τι θέλει το κοινό)? A) *The truth* (την αλήθεια). B) *Something exciting* (κάτι συναρπαστικό). C) *No alarms and no surprises* (όχι ταραχή και εκπλήξεις). D) *The end of the f... world* (το τέλος του γ... κόσμου). Η ανάπτυξη της αφήγησης έγινε με βάση αυτό προκειμένου να εξερευνηθεί ο ψυχολογικός μας εθισμός στα *social media* και στην τεχνολογία, όπως και η μετάλλαξη της αντίληψής μας για το άμεσο περιβάλλον μας και τη σαγήνη της νέας εύχρηστης πολυπλοκότητας που μας αποξενώνει από τον οργανικό κόσμο και μας ποτίζει αδρεναλίνη». Εξάλλου ο τίτλος της έκθεσης, «Push Buttons», εμπλουτίζει τις ενδεχόμενες ερμηνείες των έργων με τη φιλοσοφία και τα συμπεράσματα των ερευνητών Τζέιμς Ολντς και Πίτερ Μίλνερ. Το 1953 διεξήγαγαν μια σειρά από πειράματα σχετικά με την εγκεφαλική διέγερση ποντικών μέσω ηλεκτρικού ρεύματος, η οποία προκάλυψε ευχαρίστηση αλλά και εξάρτηση, μια ηδονοθηρία που παραπέμπει στην εμμονοληπτική ενασχόληση με τις «δεσμευτικές συσκευές μας», όπως θα πει ο Καφούρος.

Ο ίδιος, πέρα από τη σαγήνη της τεχνολογίας, έχει άλλη διέξοδο για να αναζητήσει την αδρεναλίνη, καθώς μπορεί να «χάνεται» στο προσωπικό του δημιουργικό ταξίδι, άσχετα αν μπορεί να γνωρίζει τον τελικό προορισμό. «Ξεκινώ με μια κεντρική ιδέα ή αίσθηση γι' αυτό που θέλω να σχηματίσω και συγκεντρώνω τις εικόνες που μου ταιριάζουν σαν ένα *brainstorming* που πυροδοτεί συνειρμούς και γεννά νέες εικόνες. Επειτα προσπαθώ με προσέχδια να τις συνθέσω σε διαφορετικές διαστάσεις και όταν προκύψει το σκίτσο που με ικανοποιεί, ξεκινώ να δημιουργώ τη σύνθεση σε πραγματικό μέγεθος. Οπότε η διαδικασία δεν ήταν καθόλου αυθόρμητη εξαρχής, όμως τα τελευ-

Ο εικαστικός
Ηλίας Καφούρος

θείτε την εγχώρια εικαστική σκηνή, αυτό είναι επειδή ο Ηλίας Καφούρος έχει ξεκινήσει μια δημιουργική συνεργασία με τον οίκο Hermès από το 2015. «Έλαβα ένα email από τον καλλιτεχνικό διευθυντή του οίκου Πιερ-Αλέξη Ντιμά, ο οποίος με προσκάλεσε να προτείνω σχέδια για το π'ως θα φανταζόμουν ένα μαντίλι του Hermès. Γύρισα από το Παρίσι έχοντας αποκτήσει μια νέα δημιουργική οικογένεια

ταία χρόνια έχω οδηγηθεί σε μια μεικτή τεχνική που επιτρέπει την παρόρμηση σε επιμέρους στοιχεία, αν και στο μεγαλύτερο μέρος του έργο εξακολουθεί να ορίζεται από την αρχή του διεξοδικά» θα σχολιάσει.

Η συνεργασία με τον οίκο Hermès

Βέβαια, αν σας φαίνεται γνωστό το εικαστικό του ιδίωμα, ακόμα και αν δεν παρακολου-

νεια ταλαντούχων, εξαιρετικών ανθρώπων. Μέχρι σήμερα έχουν παρουσιαστεί επτά σχέδιά μου σε φουλάρια μέσω του οίκου». Ανάμεσά τους και το συλλεκτικό μαντίλι «Ελευθερία», το οποίο κυκλοφόρησε ευρέως στον Τύπο χάρη στον επεταικό του χαρακτήρα, μια και σχεδιάστηκε ως φόρος τιμής στην επέτειο των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση. Ωστόσο, η δημοφιλία του διευθύνθηκε και εξαιτίας της συνειρμικής του σύνδεσης με την αποδέσμευση από τη «σκλαβιά» που ζούμε τον τελευταίο χρόνο με τους περιορισμούς του lockdown.

Όσον αφορά το πόσο έχει επηρεαστεί η ζωή του από αυτή την πρωτόγνωρη συνθήκη, ο Καφούρος θα πει: «Σε προσωπικό επίπεδο δεν άλλαξαν πολλά. Συνέχισα να δουλεύω έξι με οκτώ ώρες, επτά ημέρες την εβδομάδα. Η καθημερινή μου συνθήκη ελάχιστα διαφοροποιήθηκε, εκτός από το ότι ξεκίνησα να περπατώ στον Υμηττό με την οικογένειά μου προτού απαγορεύσουν τις μετακινήσεις και ότι επίσης δεν μπορούσα πλέον να βλέπω εκθέσεις και φίλους. Με το lockdown κατάφερα να αφοσιωθώ στην ατομική μου έκθεση και σε κάποια πρότζεκτ που είχα με τον Hermès, μάλιστα πολλές φορές φεύγοντας από το στούντιο ξεχνούσα εντελώς ότι βρισκόμασταν σε lockdown. Ωστόσο η κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα με έχει κάνει να παρατηρώ με προσήλωση τα γεγονότα

Ο ΦΡΑΚΤΑΛ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΚΑΦΟΥΡΟΥ

Ο γνωστός εικαστικός παρουσιάζει μια νέα σειρά έργων στην γκαλερί «Δuo Χωριά» στην Αθήνα

και να νιώθω αγωνία για τις συνέπειές τους. Η καθημερινότητα μοιάζει σαν να έχει τόσο πολύ εκτροχιαστεί από την κοινή αντίληψη του "φυσιολογικού", που οδηγεί όλο και περισσότερους ανθρώπους στη συνειδητοποίηση ότι ίσως ήταν ψευδαίσθηση και δεν υπήρξε πραγματικά ποτέ. Ωστόσο η αγωνία και τα ερωτήματα για τις μελλοντικές γενιές και ένα βιώσιμο μέλλον παραμένουν ουσιαστικά αναπάντητα και η πανδημία ίσως να μας ωθήσει στην ανάληψη ευθυνών που απεγνωσμένα χρειαζόμαστε να αναλάβουμε. Στη ζωγραφική και στα σχέδιά μου θέλω να αποτυπώνεται και η εντροπία του κόσμου, όχι σαν καταγγελία ή κινισμός αλλά σαν μια συνύπαρξη. Με ενδιαφέρει να δημιουργώ ένα σχήμα που αντιπροσωπεύει όλη την εικόνα. Εξάλλου στην έκσταση η απόγνωση και η ευτυχία ταυτίζονται. Και η τέχνη αυτό αντιλαμβάνομαι ότι κάνει. Μας απάγει από τον εαυτό μας».

i

«Push Buttons»: έκθεση του Ηλία Καφούρου στην γκαλερί «Δuo Χωριά - Project Space», Μαντζουράκη 16, από τις 16/4 έως τις 15/5/21.